

ved har Spørgsmaalet jo aabenbart for en Del forandret sin Karakter, idet det nu tør paastaas, at Flertallet i det andet Thing gaar ind paa Sagens Realitet. Dette Flertal anerkjender det for henfigtsmæssigt, at et større Pantserfisk bliver bygget, og Spørgsmaalet er derfor nu blot reduceret til, om det, for at foretage denne ordinære Udvi-ling af Flaaden, er nødvendigt først at komme ind paa alle de store Spørgsmaal, som staa i Forbin-delse med en saadan ny Stat. Jeg antager der- for ogsaa, at det høie Thing, uagtet en Overveie-else af vort Forsvarsvæsen i sin Helhed ikke har fundet Sted her, vil støtte mig i de Forlangender, som jeg stiller, og at det vil vise, at den Afstem-ning, som fandt Sted her ifjor, ikke — hvad der ogsaa udtrykkelig blev sagt — var et Vidnesbyrd om, hvorledes Thingets Stemning var overfor dette Spørgsmaal.

Ministeren for Kirke- og Under- visningsvæsenet (Worsaae): Den ærede Conseilspræsident har allerede antydet de to store Spørgsmaal, som for mit Vedkommende findes paa Finantsloven, og som ere af en saadan Be- tydning, at jeg efter Bestaffenheden af de Bevil- linger, som i saa Henseende ere blevene giorte i det andet Thing, ikke tror, at jeg ser mig istand til at modtage disse paa den Maade. Det første angaar det kongelige Theater. Det vil være i det høie Things Erindring, at efter Theaterloven af 1870 var der forudsat, at der iaar skulde paa Finantsloven ske en Opgjørelse af Theatrets hele pekuniære Stilling og dets Forhold til Sorø Akademi, som havde udredet eller i alt Fald for- skudsvis giuet meget betydelige Summer til Thea- trrets tidligere og til dets senere Ombygning. Resultatet af Forhandlingerne med det andet Thing er blevet, at der paa Finantsloven for iaar er bevilget som Tilskud til det kongelige Theater og Kapel 60,000 Kr., men saaledes, at Theatret skal vedblive at forrente og afdrage ikke alene sin ældre Gjæld, som hidrører fra den tid- ligere Ombygning, men ogsaa tillige den Sum af 220,000 Rd., som hidtil har været rentefri, og som er bleven foreløbig anvist af Sorø Akademis Midler til Theatrets Opsyrelse. Disse Renter og Afdrag af den ældre og af den nyere Gjæld ville tilsammen udgjøre 41,076 Kr.; naar dette bliver fradraget Tilskudet paa 60,000 Kr., vil det høie Thing altsaa se, at hele Tilskudet, som det konge- lige Theater paa den Maade vil faae af Staten, vil blive omtrent 19,000 Kr. Jeg behøver vel ikke at sige, at, efterat Theatret tidligere har haat et Tilskud paa 50,000 Rd. eller 100,000 Kr. af Staten, vil en Nedgang fra dette Beløb til 19,000 Kr. være saa stort, at det vil være alde- les umuligt for Theaterbestyrelsen at drive Thea- tret. Jeg maa imidlertid bemærke, at Theatret dog tidligere har betalt Renter og Afdrag af den ældre Gjæld til et Beløb af 20,000 Kr., saaledes

at Forholdet just ikke er nøjagtig, som jeg nævnte i dette Dieblit, men alligevel tilstrækkelig misligt. Jeg gjentager altsaa, at det ved en saadan Bevil- ling selvsjælgelig vil være aldeles umuligt for Theaterbestyrelsen at drive Theatret. Det er ganske sikkert, at Indtægten af det nye Theater er større end af det ældre, men det er ligesaa vist, at Udgifterne ere meget betydelige og navnlig i den første Tid, efter at den nye Bygning er tagen i Brug, maa være meget store, idet der er mange Ting, som endnu maa ændres, inden Driften kan komme istand paa en tilfredsstillende Maade. Jeg vil derfor tillade mig ogsaa at be- hude, at jeg senere vil stille Vædringsforslag, med Hensyn til at disse Renter og Afdrag af Gjælden til Sorø Akademi maa blive Theatret eftergivet; det kan endda blive meget vanskeligt og besværligt for Theatret, især i den første Tid, at komme igjennem. Jeg har udtryk- kelig erklæret i det andet Thing, at i det første Aar, som er et Prøveaar, maa man være belavet paa, at man ved Opgjørelsen vil finde Status mindre gunstig; det er egentlig først til næste Aar, at man kan danne sig en bestemt Forestil- ling om, paa hvilken Maade Theatret med nogen- lunde Sikkerhed og Stabighed vil kunne drives for Fremtiden, uden at man behøver for hvert Aar at have de overordentlig mislige Forhandlin- ger om Tilskud til Theatret, som hidtil have fundet Sted. — Med Hensyn til Universitetet maa jeg tillade mig at gjentakke i det høie Things Er- indring, at Universitetets pekuniære Stilling i de senere Aar har været særdeles vanskelig. Den har nemlig begyndt at være saa mislig, efter at Universitetet har maattet udrede meget betydelige Summer til Anlægget af den nye botaniske Have. Det var oprindeligt, da der blev bevilget Anlæg af en ny botanisk Have, aldeles bestemt forudsat, at alle Udgifterne til denne skulde afholdes af Kommunitetet; det blev udtrykkelig udhævet af Ordspøeren, og det blev erkjendt fra alle Sider. Der blev ogsaa i det første Aar bevilget 25,000 Rd. af Kommunitetets Midler til den botaniske Have, og derefter blev der bevilget 150,000 Rd. i næste Finantsaar, ligeledes af Kommuni- tetets Midler; men derefter, først i 1873—74, gjorde man den Forandring, at Udgifterne til den nye botaniske Have bleve overførte paa Univer- sitetets Budget, saaledes at Universitetet i dette Finantsaar maatte udrede 130,000 Rd. til den botaniske Have, og i det forløbne Finantsaar har det udredt 16,000 Rd.; det er altsaa et Beløb af 146,000 Rd. Dertil kommer endnu, hvis Opsyrelsen af den nye Museumsbygning i den bo- taniske Have tillige skal udredes af Universitetets Midler, c. 56,000 Rd., altsaa et Beløb af over 200,000 Rd., forudsat nemlig, at den Afstem- ning skulde fremdeles blive gjældende, som er fore- tagen i det andet Thing, der kommer til at afgaa af Universitetets Kapitalformue. Dertil maa